

stemmelse, der viser sig mellem Bornholms og den Skandinaviske Halvøes Mineralrige.

Samme Medlem af Selskabet har forelagt det Tanker over Muligheden af at gjøre Træets bedste chemiske Anvendelse mere almindelig, og derved at foranledige, om man saa maa sige, et nyt System i Brændselets Anvendelse. Forf. mener nemlig, at man vanskeligen nogensinde vil kunne bringe Indretningerne til Stuevarming og Madlavning for enkelte Familier saa vidt, at man deri kunde benytte al den i Brændets Fortæring ved Ilden virkeligen liggende Opvarmingskraft. Den af Brændet udviklede Røg, og den af Røgen afsatte Soed, maa staae enhver Indretning i Veien, der ikke giver en altid tilstrækkelig Træk. Men for at opnaae dette maa Trækkén være saa stærk, at den som oftest er større end tilstrækkelig. Han troer derfor at man burde arbeide paa at gjøre den nu i adskillige Lande udövede chemiske Kulbrændning langt almindeligere end den er. Som bekjendt vinder man derved mere og bedre Kul af samme Træmasse, end ellers, og tillige en sveden Olie og Æddike. Brændluften, som udvikles, regner han som Tab ved Kulbrændningen. Den svedne Olie kunde anvendes som Tjære, men ogsaa til Oplysning, naar man deraf vil tillave Brændluft, hvortil Tjæren er udmærket skikket. Æddiken kan renses, og derved komme til endog at overgaae anden Æddike. Man mætter den først med Kalk, og adskiller det derved dannede Salt ved svovelsurt Natron (Glaubersalt), som man for saa godt Kjøb kan drage af vor Tang. Det herved dannede æddikesure Natron kan da paa bekjendte Maader renses, og adskilles ved Svovelsyre. Da det æddikesure Natron ved en ringe Varme adskilles, og giver et udmærket reent Natron, kunde man maaskee endog foretrække denne Tillavning deraf, for den ved Glaubersaltets umiddelbare Adskillelse. Efter alt dette kan man da ved Kulbrændningen vinde saa megen Bi-

fordeel, at man kan sælge Kullene mindre dyrt, end det Træe hvoraf de ere udbragte. Deres mindre Vægt vil endnu lette Landførselen. Naar Kul indførtes som Brændsel i Stuer og Køkkener, vilde man rigtig nok nödes til at forandre Ildstederne; men de nye vilde vorde mindre kostbare end de gamle. Stueovnene behövede ikkun et tyndt slangeböiet Aftræksrör for den varme Luft, der var gaet gjennem Ilden, kunde aldrig give Rög ei heller Soed, saa at Skorsteensild fra Kakkelovnene vilde være umuelig. Kakkelovnsfeining vilde være overflödig. Naar slige Ovne engang vare fyldte med Kul, og man havde de nödvendige Lukkelse til Trækhullerne, vilde man kunde forstærke og svække Ilden, endog slukke den efter Godtbefindende. Et eneste Stykke brændende Papir kunde atter faae Kullene i Brand, naar man vilde. Sikkerhed, Beqvemhed, Rumbesparelse, Reenlighed vilde vindes derved. I Køkkenerne vilde lignende Fordele opnaaes, især derved, at man nu let kunde udföre den saa beqvemme og sparsomme Confourkogning.

Endeligen har samme Medlem forelagt Selskabet en Afhandling over den korteste Maade at foredrage Electricitetslæren i en Række af Forsög. En Oversigt over dens Indhold vilde ikke let forstaaes uden Afbildninger.

Prof. *Jacobsen* *) havde tilstillet Selskabet en Afhandlig over den Vædske, der findes i den saakaldede *Sacculus calcareus* hos Molluskerne.

Hidindtil kjendte man med Bestemhed ikkun Nyrer hos Hvirveldyrene. Ved sine Undersögelser over Venesystemet hos de lavere Dyrearter, hvorved Forfatteren i forrige Aar erhvervede sig Selskabets Bifald, ledtes han til at formode, at det Organ hos Molluskerne, som af *Swammerdam*, *Poli*, *Blumenbach* og fl. ansaaes for at tjene til

*) Nu Selskabets Medlem.